

Indlevering af lårbensknogle af menneske d. 28-09-2004 fundet på Kelstrup Enghave d. 10-09-2004.

Indhold

Resumé:..... 1
 Årsag og evt. sagshistorie:..... 1
 Deltager(e): 2
 Lokalisering og topografi..... 2
 Indmåling 2
 Beskrivelse 2
 Vurdering og evt. fremtidige tiltag 3

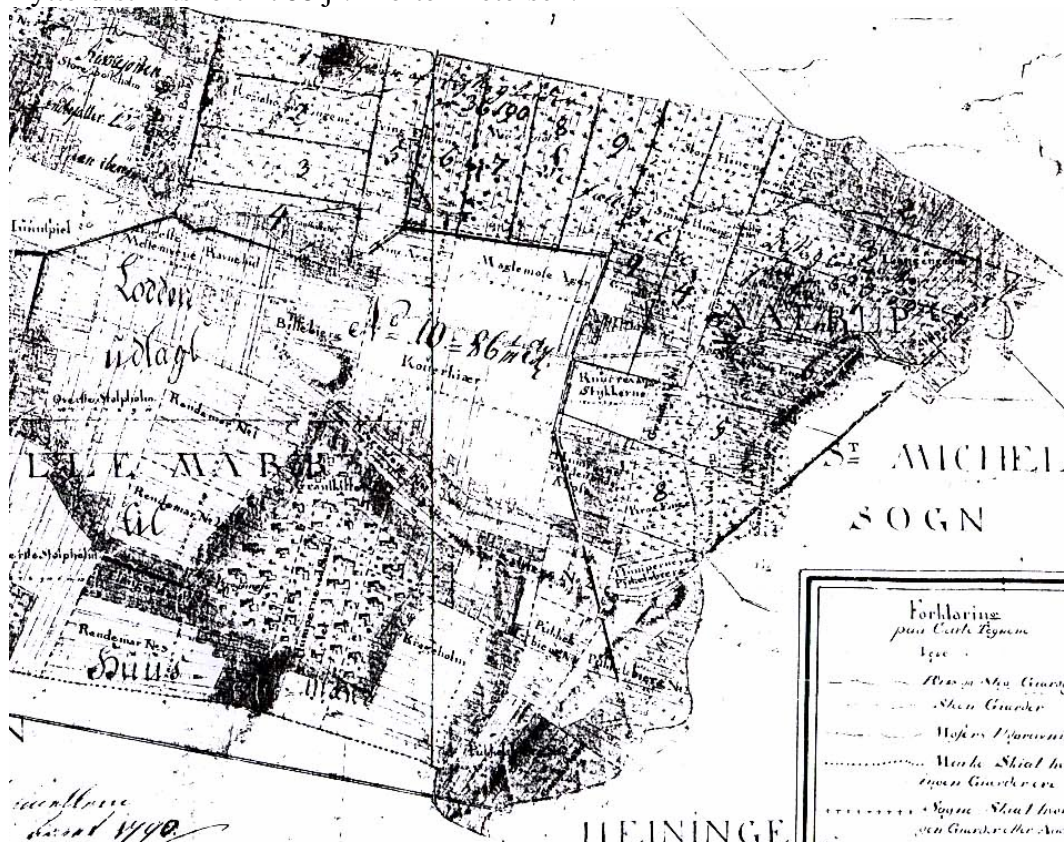
Resumé:

Indlevering af human lårbensknogle fundet i kant af grusgrav ved rævegrav ved tidligere registreret fundsted for menneskeknogler/grav(e).

Årsag og evt. sagshistorie:

Finder besøgte stedet ved sb. 83, hvor NM har besøgt og evt. undersøgt menneskeskilet(ter) fundet ved grusgravning. I den gamle grusgrav i nordøstenden af banken fandt finder et lårben af menneske udenfor rævegrav gravet ind i kant af gammel grusgrav.

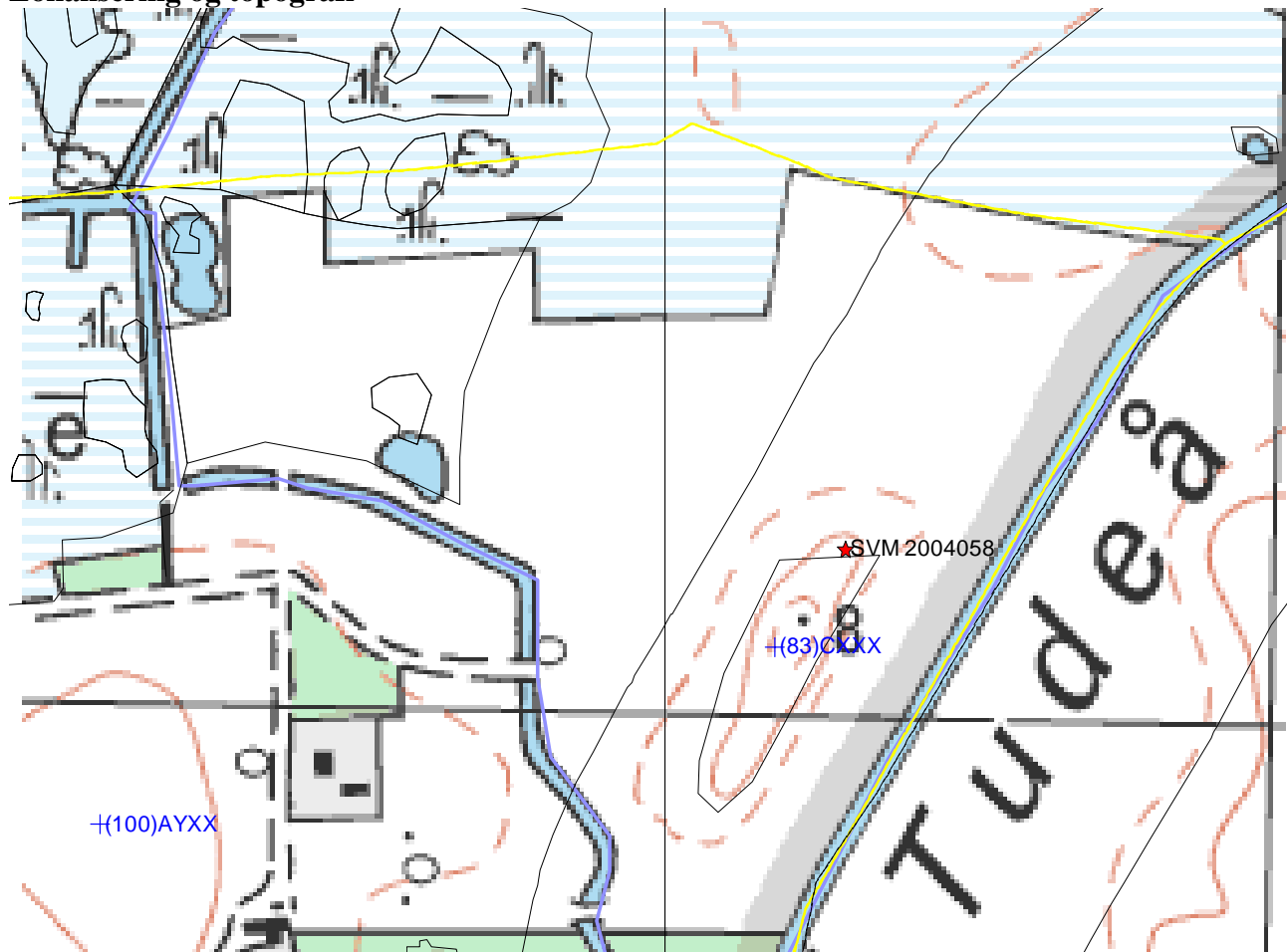
Åsen blev besøgt da den ligger i området "Aareup" jf. "Stednavne i Vestsjællands Amt" og Rytterdistriktkort 1768 jf. Morten Petersen.

Udsnit af Rytterdistriktkort over "Kieldstrup" ca. 1768. "Aaerup" i kortudsnittets vestligste del.

Deltager(e):

Morten Petersen, finder.

Lokalisering og topografi

Lokaliteten ligger på en markant grusås, der ligger som en ø i ådal og mose. I 2004 som overdrev/brakmark med græs og buske. Finder angiver fundstedet noget nordligere end det ældre fundpunkt optaget i sb.

Indmåling

Angivelsen af fundstedet er skønnet af finder.

Beskrivelse

Den indleverede knogle er med stor sikkerhed bestemt som stammende fra menneske ved sammenligning med skelet i museets samling. Knoglen er på ene side grønlig af algevækst og må have ligget i fri luft nogen tid. Begge ledender mangler, evt. p.g.a. rævegrav o.l.

Morten Petersen har på den bevarede top, ca. en meter fra fundsted for knogle set en cirkulær stensætning med et tværmål på ca. 1,5 meter.

På banken n stor mængde vinbjergsnegle, der evt. kunne støtte en formodning om en bosættelse/befæstning fra middelalder (?).

Ved afsøgning med detektor på banken fandtes kun genstande fra 1900-tal, evt. affald deponeret i grusgraven. På marken vest for banken fandtes en enkelt klinknagle, ca. 15 meter fra bankens fod.

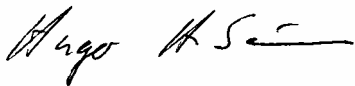
Vurdering og evt. fremtidige tiltag

Lokaliteten synes ikke truet af dyrkning eller lignende jordarbejder.

Der kunne, som finder mener, her findes et voldsted, der ville være ideelt placeret omgivet af vådområder.

Knogle inddeponeres til Antropologisk laboratorium v. Københavns Universitet jf. museets sædvanlige praksis.

Sorø d. 28-09-2004

Hugo H. Sørensen

Indleveringsnotat

SVM 2004058
Kelstrup Enghave
040307-83, Kirke Stillinge
28-09-2004

Fundliste:

x1	Lårbensknogle, formentlig af menneske	Fundet i kant af grusgrav udenfor rævegrav af Morten Petersen 10-09-2004.
----	---------------------------------------	---

x1 Lårbensknogle af menneske fundet i kant af grusgrav ved rævegrav.

Finders "beretning":

Som tilsendt museet pr. mail 12-09-2004

Årup – et middelalderligt voldsted ?

I sidste uge (uge 37), blev jeg under en gennembladning af "Stednavne i Vestsjællands Amt" fra 2001, opmærksom på et stednavn i Kirke Stillinge Sogn, jeg ikke lige kunne genkende; Årup var navnet. Der står da også i bogen at det er en forsvunden bebyggelse, der har ligget på et afgrænset område i det østligste Keldstrup ejerlav, tæt mod Tudeå. Min nysgerrighed blev naturligvis vækket, og da jeg har kopier af flere gamle kort (præcise kort) bl.a. et over Keldstrup fra 1768 viste det sig at dette Aærup var afmærket. Derefter var det en forholdsvis let opgave (takket være "moderne mekanik") at udpege den præcise beliggenhed på et moderne kort. Jeg kørte derpå straks ud til stedet, der ligger ved et område der i det daglige omtales som "Kildemarken", og som er en del af et større moseområde. Der blev jeg så (til min store forbløffelse) klar over at der på selve Årup pladsen, findes en meget markant ås, der hæver sig 3-4 meter over det omgivende flade moseområde. Jeg var faktisk med det samme klar over at denne ås, garanteret havde været benyttet som forsvarsanlæg og at Årup i virkeligheden er et lille middelalderligt voldsted af cirka samme type som vi kender mange af over hele landet. På det højeste punkt på bakken fik min antagelse yderligere næring, idet der her fandtes et tydeligt cirkelrundt stensat anlæg, ca. 1,5 meter i diameter, altså noget der ligner en brønd. Der var også spor efter noget nedgravningsagtigt noget, lige ved siden af brønden. Her fandt jeg en lemme knogle af en slags, ved et gammelt rævehul.

Da jeg kom hjem studerede jeg sognebeskrivelsen (SB 83 Kirke Stillinge Sogn), og fandt ud af at der i denne ås faktisk var fundet flere grave ved grusgravning, og som antoges til at være fra jernalderen. Dagen efter talte jeg med lodsejeren, Jørgen Frandsen i Keldstrup, og han kunne yderlige fortælle at skolelærer Andersen for "mange år siden" havde gravet i denne bakke. Der fandt han nogle skeletter hvorpå han alarmerede Nationalmuseet, der ankom og derudover var ret ligeglade. Men det er vi jo ikke, så dagen efter tog jeg igen ud til Årup, denne gang med metalsøgeren, idet jeg ville afsøge marken vest for den nord/syd gående ås, idet jeg her antog at selve bebyggelsen havde været. Det var dog ret håbløst, idet denne mark ligger brak, og græsset derfor er ret højt. Jeg fandt da heller ingenting.

Men alt i alt syntes jeg det er virkeligt spændende sted, der godt kunne fortjene at blive hevet lidt længere frem i lyset. Har jeg ikke ret ?

Morten Petersen.